

นิทานสุภาษิตจีน (161) ตอนแรก

成语故事 (一六一) 上

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 管鲍之交/管鲍之交 guǎn bào zhī jiāo (ก่วน เป้า จื่อ เจียว) โดย คำว่า 管 guǎn (ก่วน) เป็นนามสกุล เป็นชื่อของก่วนโจ้ว ซึ่งเป็นนักบริหาร นักการเมืองที่มีชื่อเสียงในสมัยโบราณของจีน 鲍 / 鮑 bào (เป้า) เป็นนามสกุล เป็นชื่อของเป้าฉูหย่า ซึ่งเป็นนักบริหาร นักการเมืองที่มีชื่อเสียงในสมัยโบราณของจีน 之交 zhī jiāo (จื่อเจียว) แปลว่าความสัมพันธ์ การคบค้าหากัน เมื่อรวมกันแล้วแปลว่าการคบกันของคนชื่อก่วนโจ้วกับเป้าฉูหย่า หรือมิตรภาพระหว่างก่วนโจ้วและเป้าฉูหย่า หรือแปลให้เข้าใจง่ายก็คือ มิตรแท้ มิตรที่รู้จัก มาดูนิทาน เรื่องนี้กัน

จีนในยุคชุนชิว 春秋 Chūnqiū เป็นช่วงต้นแห่งการแตกแยกภายในของราชวงศ์

โจวตะวันออก ก่อเกิดรัฐใหญ่น้อยมากมาย แต่ที่มีอิทธิพลถือเป็นรัฐผู้นำแห่งยุคนั้นมีด้วยกันห้ารัฐ คือ รัฐฉี รัฐจั้น รัฐซ่ง รัฐฉู่ รัฐฉิน โดยในช่วงหนึ่งนั้น รัฐฉีถือเป็นรัฐที่มีอิทธิพลสูงสุดในบรรดาห้ารัฐ แต่กว่าที่รัฐฉีจะยิ่งใหญ่ได้นั้น ต้องฟันฝ่าอุปสรรค และต้องได้คนดีคนเก่งมาช่วยเหลือในการบริหารบ้านเมือง บ้านเมืองจึงจะเข้มแข็งได้ มีเรื่องเล่าว่า สองสุดยอดขุนนางผู้มีบทบาทสำคัญที่ทำให้รัฐฉียิ่งใหญ่ได้นั้นก็คือ กวานโจ้ง 管仲 Guǎn Zhòng กับ เป้าฉูหย่า 鮑叔牙 / 鮑叔牙 Bào Shūyá ทั้งสองเป็นเพื่อนกันมาตั้งแต่วัยเยาว์ โดยเมื่อยังเด็กนั้น ครอบครัวของเป้าฉูหย่ามีฐานะร่ำรวยมีคนใช้มากมาย แต่กวานโจ้ง เกิดมาในครอบครัวที่ยากจน บิดาจากไปตั้งแต่กวานโจ้งยังเด็ก มีแม่เป็นผู้ดูแล จนเมื่อเติบโตขึ้น ครอบครัวของกวานโจ้งก็ยังคงยากจนเหมือนเดิม ด้วยความขยันของกวานโจ้ง จึงทำให้เขาได้มีโอกาสรับเรียนวิชา ขณะเดียวกันก็ดูแลมารดาที่ชราภาพเป็นอย่างดีตามอัธยาศัย ความฉลาด ความขยันและความกตัญญูของกวานโจ้ง จึงทำให้เพื่อนสนิทของเขาที่ชื่อเป้าฉูหย่า อยากยื่นมือเข้าช่วยเหลือ แต่การที่จะเอาเงินเอาทองให้เลยนั้น มันย่อมไม่สมควร เขาจึงคิดหาแผนการได้แผนหนึ่ง จึงไปชวนกวานโจ้งค้าขายร่วมกัน โดยเป้าฉูหย่าเป็นคนลงทุน ส่วนกวานโจ้งเป็นผู้ดำเนินกิจการ จนกิจการมีรายได้ดี เมื่อถึงคราวแบ่งกำไร เป้าฉูหย่ากลับแบ่งเอากำไรไปเพียงน้อยนิด ส่วนใหญ่ให้เป็นของกวานโจ้ง เช่นนี้แล้ว เหล่าลูกน้องที่เป็นสังกัดของเป้าฉูหย่าจึงไม่พอใจยิ่งนัก จึงมีเรื่องซุบซิบนินทาว่ากวานโจ้งว่าเป็นคนขี้โกงเอาไรด์เอาเปรียบเป้าฉูหย่า จนเป้าฉูหย่าต้องเรียกเหล่าคนใช้มาอธิบายว่า การที่เอากำไรส่วนใหญ่ให้กวานโจ้ง เพราะเขามีภาระที่ต้องดูแลมารดา และเมื่อกาลเวลาผ่านไป ต่างก็เรียนจบหลักสูตรและสอบเข้ารับราชการที่รัฐฉีได้ทั้งคู่

ทั้งสองก็ยังเป็นเพื่อนรักกันเสมอ มีครั้งหนึ่ง เกิดศึกสงคราม ทั้งสองก็ต้องออกรบด้วย ในสมรภูมิมรบนั้น กวานโจ้งมักจะแอบถอยไปอยู่แถวหลัง ทำให้เป็นที่ดูหมิ่นดูแคลนของเพื่อนนักรบด้วยกันยิ่ง บ้างก็ว่ากวานโจ้งขี้ขลาด รักตัวกลัวตาย เห็นแก่ตัว บ้างก็ว่าต้องเอาตัวมาลงโทษให้สาสมต่างๆ นานา มีเพียงเป้าฉูหย่าที่ออกมาพูดแทนว่า การที่เขาทำเช่นนี้ไม่ใช่เพราะเขารักตัวกลัวตายดังที่ทุกคนเข้าใจ เขาทำเช่นนี้เพราะเขาต้องรักษาชีวิตให้รอดกลับไปดูแลมารดาผู้ชราภาพที่บ้าน ถ้าเขามีอันเป็นไปแล้วใครจะดูแลมารดาของเขาได้ กวานโจ้งที่แอบฟังอยู่ข้างกระโจม ได้ยินได้เห็นทุกอย่าง จึงพูดขึ้นว่า ข้าเกิดกับบิดามารดา แต่คนที่รู้ใจข้าก็คือเป้าฉูหย่าคนนี่

โปรดอ่านตอนจบสัปดาห์หน้า

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง